

На основу одредбе члана 21. став 1. тачка 5) Закона о заштити конкуренције („Службени гласник Републике Србије“ бр. 51/2009) Савет Комисије за заштиту конкуренције на својој 156. седници одржаној 30.08.2010. године доноси

**Смернице
за примену члана 69. Закона о заштити конкуренције и
Уредбе о условима за ослобађање обавезе плаћања новчаног износа мере заштите
конкуренције**

Уводни део

1.) Овим смерницама ближе се уређују услови, поступак и начин остваривања права на ослобађање од обавезе плаћања новчаног износа мере заштите конкуренције (у даљем тексту: ослобађање од обавезе) и смањења висине плаћања новчаног износа мере заштите конкуренције (у даљем тексту: смањење обавезе) учесника у рестриктивном споразуму, као и износ смањења висине плаћања новчаног износа мере заштите конкуренције, у складу са чланом 69. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/2009 - у даљем тексту: Закон) и Уредбом о условима за ослобађање обавезе плаћања новчаног износа мере заштите конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 50/2010 - у даљем тексту: Уредба).

**Услови за ослобађање од обавезе плаћања и за смањење висине плаћања новчаног
износа мере заштите конкуренције**

2.) Учесник у рестриктивном споразуму остварује право на ослобађање од обавезе плаћања новчаног износа мере заштите конкуренције ако су испуњени следећи услови, да:

- тај учесник први пријави споразум Комисији,
- Комисија у тренутку подношења пријаве није имала сазнања или није имала довољно доказа да покрене поступак,
- Комисији достави све расположиве доказе и/или укаже Комисији на место или лице код кога се ти докази налазе,
- докази омогућују Комисији доношење решења о повреди из члана 10. став 1. Закона,
- тај учесник није иницијатор или организатор споразума,
- тај учесник није принудио или подстрекао друге учеснике на закључење или спровођење споразума и
- тај учесник у потпуности и континуирано испуњава и све остале обавезе сарадње са Комисијом у складу са Законом, Уредбом и овим смерницама.

3.) Комисија може смањити обавезу учеснику у рестриктивном споразуму ако тај учесник испуни следеће услове, да:

- не испуњава услове за ослобађање од обавезе,
- у току поступка поднесе захтев за смањење обавезе,
- није иницијатор или организатор споразума,
- није принудио или подстрекао друге учеснике на закључење или спровођење споразума,

- Комисији достави доказе који у том тренутку нису били доступни, а који омогућавају окончање поступка и доношење решења о повреди из члана 10. став 1. Закона и
- у потпуности и континуирано испуњава и све остале обавезе сарадње са Комисијом у складу са Законом, Уредбом и овим смерницама.

4.) Под доказима који омогућавају окончање поступка у смислу тачке 3.) алинеја 5. ових смерница подразумевају се докази који омогућују утврђивање релевантних чињеница које до тада нису биле утврђене или нису биле довољно утврђене, а које су неопходне за утврђивање повреде конкуренције из члана 10. став 1. Закона.

5.) Поред услова из тач. 2.) и 3.) ових смерница, подносиоци захтева за ослобађање од обавезе и смањење обавезе дужни су да:

- у потпуности, безусловно и континуирано сарађују са Комисијом током читавог поступка, све до правоснажности решења којим се утврђује повреда конкуренције;
- најкасније истовремено са подношењем пријаве споразума, односно захтева, обуставе даље учешће у рестриктивном споразуму, осим уколико се у интересу даљег вођења поступка са Комисијом изричито не договоре друкчије;
- на сваки позив Комисије за допуну доказа или информација одговоре без одлагања или у року који им буде одређен за поступање;
- омогуће приступ овлашћених лица Комисије свим запосленим и бившим запосленим који располажу информацијама и/или доказима везаним за рестриктивни споразум и обезбеде њихову пуну сарадњу у току поступка;
- не уништавају или прикривају информације или друге доказе у вези са пријављеним рестриктивним споразумом;
- држе у тајности све информације дате у пријави, односно захтеву, као и чињеницу сарадње са Комисијом у току поступка;
- савесно и одговорно поступају у свему и по другим налозима или упутствима која добију од Комисије у току поступка.

Поступак и начин подношења пријаве рестриктивног споразума и захтева за смањење обавезе

6.) Учесник у рестриктивном споразуму који жели да пријави постојање споразума и оствари право на ослобађање од обавезе може:

- се обратити Комисији анонимно (нпр. преко посредника), достављањем обавештења са кратким описом садржине рестриктивног споразума, листом доказа и информација којима располаже и кратим описом садржине доказа, при чему не мора открити свој идентитет, идентитет осталих учесника и детаље тог споразума;
- поднети пријаву рестриктивног споразума са захтевом за ослобађање од обавезе.

7.) Комисија ће учесника у рестриктивном споразуму који се обратио анонимно обавестити о томе да ли већ постоји пријава рестриктивног споразума који по опису одговара споразуму у вези ког се обраћа Комисији и/или да ли Комисија већ располаже доказима довољним за покретање поступка.

8.) У случају да Комисија нема сазнања о постојању таквог рестриктивног споразума и не располаже доказима довољним за покретање поступка, упутиће учесника у споразуму на подношење пријаве споразума са захтевом за ослобађање од обавезе.

9.) У случају да Комисија већ има сазнања о постојању таквог рестриктивног споразума и располаже доказима довољним за покретање поступка, упутиће учесника на могућност подношења захтева за смањење обавезе.

10.) Учесник у споразуму који се Комисији обрати анонимно не може остварити право на приоритет у редоследу подношења пријаве споразума са захтевом за ослобађање од обавезе, односно захтева за смањење обавезе.

11.) Учесник у рестриктивном споразуму може поднети Комисији и претходну пријаву рестриктивног споразума са захтевом да му се утврди редослед подношења пријаве (маркер).

12.) Претходна пријава мора да садржи следеће податке: основне податке о садржини рестриктивног споразума, податке о учесницима у споразуму, листу доказа којима располаже подносилац пријаве, податке о другим доказима којима располажу остали учесници или трећа лица, опис садржаја доказа којима располаже и процену времена потребног да Комисији поднесе потпуну пријаву споразума.

13.) Комисија ће након пријема претходне пријаве, прегледа и оцене свих навода, обавестити подносиоца о редоследу подношења и року у ком је дужан да поднесе потпуну пријаву рестриктивног споразума са захтевом за ослобађање од обавезе, при чему тај рок не може бити дужи од месец дана од дана пријема претходне пријаве.

14.) Учеснику у рестриктивном споразуму који поступи у складу са обавештењем Комисије, односно поднесе потпуну пријаву са захтевом за ослобађање од обавезе у остављеном року, као дан подношења потпуне пријаве са захтевом рачуна се дан када је Комисији поднео претходну пријаву.

15.) Након пријема потпуне пријаве рестриктивног споразума са захтевом за ослобађање од обавезе, Комисија ће у разумном року испитати све наводе у пријави, анализирати и оценити доказе приложене уз пријаву, испитати и оценити испуњеност услова за ослобађање од обавезе, по потреби спровести и друге радње, укључујући и давање налога подносиоцу за допуну и/или појашњење било ког елемента поднете пријаве, након чега ће писмено обавестити подносиоца пријаве о томе да ли испуњава услове за ослобађање од обавезе.

16.) Приликом поступања у смислу тачке 15.) овог упутства, Комисија ће водити рачуна о редоследу пријема пријава или захтева, при чему неће оцењивати каснију пријаву или захтев док се не одреди по претходно поднетом захтеву.

17.) Учесник у споразуму кога Комисија обавести да не испуњава услове за ослобађање од обавезе има право да у року од пет радних дана од дана пријема обавештења:

- обавести писмено Комисију о својој одлуци да повуче приложене доказе, што не утиче на право Комисије да, примењујући своја овлашћења из Закона, прибави те доказе, од тог или других учесника у споразуму или трећих лица у току поступка;
- се писмено изјасни да жели да се његова пријава у даљем поступку сматра захтевом за смањење обавезе (захтев за рекласификацију).

18.) Уколико Комисија у року из тачке 17.) ових смерница не прими писмено обавештење – изјашњење, сматраће се да се подносилац пријаве сагласио да се приложени докази могу користити у даљем поступку пред Комисијом.

19.) Учеснику у рестриктивном споразуму који је поднео захтев за рекласификацију захтева за ослобађање од обавезе у смислу тачке 17.) ових смерница, као датум подношења захтева рачуна се датум подношења поднеска којим је пријављен рестриктивни споразум и тражено ослобађање од обавезе.

20.) Учесник у рестриктивном споразуму може поднети захтев за смањење обавезе током читавог поступка, а најкасније пре но што Комисија упути странкама у поступку обавештење о битним чињеницама, доказима и осталим елементима на којима ће засновати решење.

21.) Комисија ће у разумном року након пријема захтева за смањење обавезе преиспитати све наводе у захтеву, анализирати и оценити доказе приложене уз захтев, оценити њихову доказну вредност, испитати и оценити испуњеност свих услова за смањење обавезе тог учесника у споразуму, спровести по потреби и друге радње из своје надлежности, укључујући и давање налога подносиоцу за допуну и/или појашњење било ког елемента поднетог захтева, и након тога писмено обавестити подносиоца о редоследу његовог захтева, као и о томе да ли испуњава услове за смањење обавезе или те услове не испуњава.

22.) Потпуна пријава рестриктивног споразума са захтевом за ослобађање од обавезе мора да садржи:

- писмену изјаву учесника у рестриктивном споразуму, сачињену на меморандуму, оверену печатом и потписану од стране овлашћеног лица, којом се изричито и неопозиво признаје учешће у рестриктивном споразуму;
- детаљан опис садржине споразума са навођењем начина споразумевања, опис радњи предузетих за спровођење споразума и списак учесника у споразуму;
- назив и адресу седишта подносиоца пријаве, а у случају групе друштава, називе и адресе седишта матичног и свих повезаних друштава;
- називе и адресу седишта свих других учесника у рестриктивном споразуму, укључујући и оне које су само неко време учествовали у споразуму;
- лична имена, функције и контакт податке физичких лица која су учествовала у организовању и спровођењу споразума;
- информације о пријавама поднетим органима за заштиту конкуренције у другим државама, у вези са пријављеним споразумом, односно о свим преговорима које је учесник водио или води у тренутку подношења пријаве са другим телима за заштиту конкуренције, као и њихову садржину;

- изјаву, сачињену на обрасцу објављеном на веб страници Комисије www.kzk.gov.rs, којом се учесник неопозиво, недвосмислено и безусловно обавезује да ће испунити све обавезе у складу са овим смерницама и да ће континуирано, савесно и у доброј вери сарађивати са Комисијом током читавог поступка све до правоснажности решења којим се утврђује повреда конкуренције;
- листу доказа и све доказе, без обзира на њихову форму, извор или начин чувања, као и информације од значаја за поступак утврђивања повреде конкуренције којима располаже у тренутку подношења пријаве – захтева;
- захтев за ослобађање од обавезе.

23.) Потпун захтев за смањење обавезе мора да садржи:

- писмену изјаву учесника у рестриктивном споразуму, сачињену на меморандуму и оверену печатом, потписану од овлашћеног лица, којом се изричито и неопозиво признаје учешће у рестриктивном споразуму;
- изјаву, сачињену на обрасцу објављеном на веб страници Комисије www.kzk.gov.rs, којом се неопозиво, недвосмислено и безусловно обавезује да ће испунити све обавезе у складу са овим смерницама и да ће континуирано, савесно и у доброј вери сарађивати са Комисијом у току читавог поступка све до правоснажности решења којим се утврђује повреда конкуренције;
- листу доказа и све доказе које му Комисија још није тражила у поступку, за које сматра да имају додатну доказну вредност у поступку, без обзира на њихову форму, извор или начин чувања, као и информације од значаја за доказивање постојања повреде конкуренције и окончање покренутог поступка.

24.) Пријаву рестриктивног споразума и захтев за смањење обавезе, у име учесника у рестриктивном споразуму подноси:

- законски заступник учесника у споразуму, који је са тим статусом уписан у регистар Агенције за привредне регистре на дан подношења пријаве или захтева, или
- овлашћени пуномоћник учесника у споразуму, уз приложено посебно пуномоћје за подношење пријаве односно захтева, потписано и оверено од стране законског заступника учесника у споразуму, издато најраније три дана пре дана подношења пријаве, односно захтева.

25.) Овлашћена лица из тачке 24.) ових смерница подnose пријаву, односно захтев, лично у седишту Комисије, радним даном, у току радног времена Комисије. Изузетно, на оправдани захтев подносиоца и уз претходно одобрење Председника Комисије, пријава, односно захтев, може се предати и ван радног времена Комисије.

26.) Пријава односно захтев подноси се у писменој форми, запосленом у Стручној служби Комисије кога за то посебно овласти Председник Комисије. Подаци о лицу овлашћеном за контакте са подносиоцима и пријем пријава и захтева објављују се на веб страници Комисије www.kzk.gov.rs.

27.) Изузетно, на образложени захтев подносиоца и по претходном одобрењу Председника Комисије, пријава рестриктивног споразума се може поднети и усмено, при чему Комисија одређује начин записивања и чувања тако поднете пријаве. Подносилац усмено поднете

пријаве мора изричито и безусловно преузети обавезу да накнадно потпише и овери транскрипт аудио записа пријаве. Докази, нарочито писмени, се не могу усмено интерпретирати приликом оваквог подношења пријаве.

28.) Пријава рестриктивног споразума и захтев за смањење обавезе подносе се Комисији појединачно. Пријаве и захтеви које подносе два или више учесника у рестриктивном споразуму заједно (заједнички захтеви), нису допуштени и Комисија их неће разматрати.

Поступање Комисије са примљеним пријавама, односно захтевима

29.) Комисија подносиоцу издаје потврду о пријему пријаве, односно захтева, са назначеним датумом и часом пријема.

30.) Све поднете пријаве, захтеви, информације, докази, преписка и одлуке Комисије по поднетим захтевима чине саставни део списка предмета и имају статус поверљивих података у складу са Законом и овим смерницама, све до издавања обавештења у складу са чланом 38. став 2. Закона.

31.) Комисија прати испуњење услова и извршење обавеза подносиоца пријаве односно захтева у току поступка за утврђивање повреде конкуренције.

32.) Уколико Комисија установи да подносилац пријаве, односно захтева више не испуњава услове или не извршава преузете обавезе, без одлагања ће о томе писмено обавестити подносиоца. У том случају на место тог подносиоца захтева за смањење обавезе, са свим правима и обавезама по овим смерницама, ступа по редоследу први наредни подносилац захтева.

33.) Пре доношења решења којим се окончава конкретни поступак, Комисија оцењује укупно испуњење услова и преузетих обавеза подносилаца пријаве и захтева, њихову укупну сарадњу са Комисијом у току поступка и допринос успешном, ефикасном и економичном окончању поступка. На основу оваквих оцена Комисија одлучује о ослобађању од обавезе и/или о смањењима обавеза решењем којим се утврђује повреда конкуренције.

34.) У случајевима понављања поступка због поништаја решења Комисије у управном спору или по правилима Закона о општем управном поступку, учесници у рестриктивном споразуму који су претходно стекли одређени статус у погледу права на ослобађање од обавезе или смањење обавезе задржавају тај статус и у поновљеном поступку, уколико наставе да у потпуности испуњавају услове и извршавају обавезе из Закона, Уредбе и ових смерница.

35.) Комисија ће у највећој могућој мери, у складу са Законом и својим интерним правилима, штитити идентитет подносиоца пријаве и захтева и податке који се у смислу Закона и ових смерница сматрају поверљивим подацима, све до издавања обавештења у складу са чланом 38. став 2. Закона, осим у случајевима предвиђеним законом или уз

изричити пристанак подносиоца пријаве или захтева да се његов идентитет и поверљиви подаци могу обелоданити и пре тог рока.

Износ смањења висине плаћања новчаног износа мере заштите конкуренције

36.) Учеснику у рестриктивном споразуму који је поднео захтев за смањење обавезе и испунио све услове и обавезе у складу са Законом, Уредбом и овим смерницама, Комисија може смањити обавезу:

- од 30 до 50%, ако му је коначно признат статус првог подносиоца захтева за смањење обавезе;
- од 20 до 30%, ако му је коначно признат статус другог подносиоца захтева за смањење обавезе;
- до 20% ако му је коначно признат статус трећег и сваког наредног подносиоца захтева за смањење обавезе.

37.) Процент смањења обавезе из тачке 36.) ових смерница примењује се на новчани износ мере заштите конкуренције који је претходно утврђен у складу са Законом, Уредбом о критеријумима за одрђивање висине износа који се плаћа на основу мере заштите конкуренције и процесног пенала, начину и роковима њиховог плаћања и условима за одређивање тих мера („Службени гласник РС“, бр. 50/2010) и Смерницама Комисије за примену те уредбе.

Завршне одредбе

38.) Одредбе члана 69. Закона, Уредбе и ових смерница ни на који начин не утичу на права других учесника на тржишту у складу са чланом 73. Закона, нити на одговорност одговорних лица подносиоца пријаве, односно захтева у смислу одредби Кривичног законика.

39.) Ове смернице ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Комисије, а примењиваће се и на поступке за утврђивање повреде конкуренције из члана 10. Закона који су у току на дан доношења ових смерница.

ПРЕДСЕДНИЦА КОМИСИЈЕ

Проф. др Дијана Марковић Бајаловић

Ове смернице објављене су на огласној табли Комисије за заштиту конкуренције дана 31.08. 2010. године.

**Одељење правних, кадровских и општих послова
Шеф одељења**

Славомир Раичевић